

Institutionen för klinisk neurovetenskap

Avdelningen för försäkringsmedicin

Suicidalt beteende hos ungdomar, etiologi och prognos

Suicidalt beteende hos ungdomar är ett betydande samhällsproblem i ett flertal länder världen över. Trots att ett antal riskfaktorer för suicidalt beteende har identifierats, studerar man sällan suicidbeteende utifrån ett livsloppsperspektiv, det vill säga betydelsen av såväl tidiga livsvillkor som faktorer senare i livet. Om man utgår från detta perspektiv kan man identifiera risker och skyddande processer för suicidalt beteende under olika faser i livet.

Hittills har få prognosstudier publicerats där ungdomar som gjort självmordsförsök följts upp under tillräckligt lång tid. Särskilt saknas det studier om vad suicidalt beteende bland dessa ungdomar har för konsekvenser på deras framtida social situation och eventuell marginalisering på arbetsmarknaden.

Huvudsyftet med detta projekt är: 1) att ur ett livsloppsperspektiv få kunskap om egna och föräldrars riskfaktorer inverkan på suicidalt beteende bland tonåringar och unga vuxna och 2) att belysa de processer som leder till marginalisering på arbetsmarknaden efter suicidalt beteende.

I de olika delstudierna används både kohort och fall-kontrolldesign och studierna baseras på svenska registerdata.

Finansiering

Vetenskapsrådet

Projektmedlemmar

Ellenor Mittendorfer Rutz, docent, projektledare

Thomas Niederkrotenthaler, docent, Medicinska universitetet, Wien

Madeleine Gould, professor, Columbia University, New York

Holly Wilcox, docent, Johns' Hopkins University, Baltimore

Finn Rasmussen, professor, Karolinska Institutet

Theis Lange, docent, Köpenhamns universitet

Kristina Alexanderson, professor, Karolinska Institutet

Kontaktperson: Ellenor Mittendorfer-Rutz ellenor.mittendorfer-rutz@ki.se

---

Postadress

Karolinska Institutet
Avdelningen för försäkringsmedicin
SE-171 77 Stockholm

Besöksadress

Berzelius väg 3, plan 6
Solna

Telefon

08-524 820 25

Webb

ki.se/cns/forsakringsmedicin

Publikationer

Niederkrotenthaler T, Tinghög P, Alexanderson K, Dahlin M, Wang M, Beckman K, Gould M, Mittendorfer-Rutz E. Future risk of labour market marginalization in young suicide attempters—a population-based prospective cohort study. *Int J Epidemiol*. 2014 Oct;43(5):1520-30. doi: 10.1093/ije/dyu155. Epub 2014 Aug 7.

Mittendorfer-Rutz E, Alexanderson K, Westerlund H, Lange T. Is transition to disability pension in young people associated with changes in risk of attempted suicide? *Psychol Med*, 2014; Jan 17:1-8. [Epub ahead of print]

Niederkrotenthaler T, Rasmussen F, Mittendorfer-Rutz E. Perinatal conditions and parental age at birth as risk markers for subsequent suicide attempt and suicide: a population based case-control study. *Eur J Epidemiol*; 2012, 27(9):729-38.

Niederkrotenthaler T, Dervic K, Nader I, Voracek M, Mittendorfer-Rutz E, Kapusta N, et al. Predictors of suicide and suicide attempt in subway stations: a population-based ecological study. *Journal of Urban Health*, 2012 Apr;89(2):339-53.

Niederkrotenthaler T, Floderus B, Alexanderson A, Rasmussen F, Mittendorfer-Rutz E. Exposure to parental mortality and markers of morbidity, and the risks of attempted and completed suicide in offspring: an analysis of sensitive life periods, *Journal of Epidemiology and Community Health*, 2012;66:233-239.

Bogdanovica I, Jiang G-X, Lohr C, Schmidtke A, Mittendorfer-Rutz E. Changes in rates, methods and characteristics of suicide attempters over a 15-year period: comparison between Stockholm, Sweden, and Würzburg, Germany, *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 2011;46(11):1103-14.

Bryngelson A, Mittendorfer-Rutz E, Fritzell J, Åsberg M, Nygren Å. Reduction in personnel and long-term sickness absence for psychiatric disorders among employees in Swedish county councils: an ecological population-based study. *Journal of Occupational and Environmental Medicine*, 2011; 53(6): 658–662.

Kosidou K, Magnusson C, Mittendorfer-Rutz E, Hallqvist J, Gumpert C, et al. Recent time trends in levels of self-reported anxiety, mental health service use and suicidal behavior in Stockholm. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 2010; 122(1):47-55.

Mittendorfer-Rutz E, Rasmussen F, Wasserman D. Fetal and childhood growth and the risk of violent and non-violent suicide attempt – a cohort study of 318,953 men. *Journal of Epidemiology and Community Health*, 2008; 62:168-173.

Mittendorfer-Rutz E, Rasmussen F, Wasserman D. Familial clustering of suicidal behaviour and psychopathology in young suicide attempters— a register-based nested case control study. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*. 2008, 43(1):28-36.

Mittendorfer-Rutz E, Rasmussen F, Wasserman D. Restricted fetal growth and adverse maternal psychosocial and socioeconomic conditions as risk factors for suicidal behaviour of offspring: a cohort study. *Lancet*. 2004, 25;364(9440):1135-40.

Mittendorfer-Rutz E, Wasserman D. Trends in adolescent suicide mortality in the WHO European Region. *European Child and Adolescent Psychiatry* 2004, 13(5):321-331.